

Predikan 30 augusti 2020 12:e söndagen efter trefaldighet Friheten i Kristus

Markus 2:23-28

En sabbat tog Jesus vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariséerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?" Han svarade: "Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? Han gick in i Guds hus – det var när Elyatar var överstepräst – och åt upp skådebröden, som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom." Och Jesus sade till dem: "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten."

På agendans första sida ser du en liten skämtteckning. Kanske tycker du den var rolig, kanske förstår du den inte alls och kanske tycker du den är opassande. Jag tycker den är rolig och den har varit en viktig relief till min predikoförberedelse denna vecka.

Lärjungarna sitter i båten och Jesus står i mitten av båten. En av lärjungarna, han som styr, säger *Jesus, kan du flytta på dig, du är i vägen*

Jesus står stadigt kvar och säger *Jag ÄR vägen.*

Jag la ut bilden på min facebookside och någon skrev *HaHa, jobbig person han måste varit ibland.*

Och det är väl en ganska bra sammanfattning av berättelserna om Jesus

Jesus är komplex rakt igenom evangeliernas berättelser, han är svår att få grepp om. Just när vi tror oss förstå hurudan han är så säger eller gör han något som ändrar vår förståelse. En gång i tiden tyckte jag att det var krångligt, det var på den tiden då jag ville ha kontroll på tron och därmed också kontroll på vem och hur Jesus var och är. Det vill jag inte längre så Jesu komplexitet blir mer och mer tilltalande.

När jag väljer att summera skämtteckningen och när jag har haft den som en bakgrundsbild, inte bara på min dator utan också, i förberedelserna för denna predikan så blir summan följande; Jesus kan vara i vägen och han är Vägen.

Västerorts Församling är en del av Equmeniakyrkan. Equmeniakyrkan skulle ha haft sin kyrkokonferens i maj men den har blivit framskjuten och ska genomföras om några veckor och ska då ske digitalt.

Vår församling har valt att skicka in en motion, ett sätt att försöka påverka vårt gemensamma samfund. Vår motion handlar om den vision som Equmeniakyrkan har. Den lyder *En kyrka för hela livet - där mötet med Jesus Kristus förvandlar mig, dig och världen.*

Vi skriver i vår motion:

Hur formulerar vi oss bäst kring den gudsbild vi har i Equmeniakyrkan? Hur gör vi vägarna till tro och gemenskap mest tillgängliga? Gudsbilden i Equmeniakyrkan som den beskrivs i kyrkans vision: En kyrka för hela livet - där mötet med Jesus Kristus förvandlar mig, dig och världen, är alldeles för snäv. Gud är större än så!

Vi säger inte att vi inte tror på Jesus Kristus, det vore ju oerhört märkligt om vi gjorde det. Men vi säger att Gud är större än Jesus Kristus. Gud som beskrivs som treenig är större än sina delar och delarna syftar till att visa på denna obegripliga storhet.

En i vår församlingsstyrelse har formulerat det så här i vårt arbete inför kyrkokonferensen:

Jag börjar med det självklara. Vi vill inte avveckla, tona ner eller på något annat sätt förminska Jesus Kristus. Det handlar istället om visionen som ett sätt att berätta om dessa mysterier och omvälvande händelser. Omvälvande inte bara för oss personligen utan för hela kosmos. Det handlar ju om inget mindre än hela

skapelsens frälsning. För att ha en chans att ta till mej vad detta betyder i ett kristet sammanhang behöver jag hela Guds bilden. Det är ju flera delar av Guds bilden som agerar tillsammans; det är helheten som verkar, som förändrar, som frälsar skapelsen.

Många gånger beskrivs Jesus på ett så trivialt sätt att denna hållning och denna längtan inte når fram till oss människor. Då skulle vi kunna säga att Jesus är i vägen. De mest triviala individualistiska beskrivningarna av Jesus hindrar *den Kristus som seger vann i vanmakt och nederlag*, som Börge Ring skriver i en av sina viktigaste visor *Drömmar om liv*.

Och på samma gång ÄR den Jesus Kristus, som vi söker och förhåller vår tro till, Vägen. Ingen berättelse har på ett starkare sätt fångat vad det är att leva, vad det är att vara människa, var hoppet finns, hur kärleken är beskaffad. I berättelserna om Jesus Kristus presenteras den radikala oegennyttan. Att göra det goda utan tanke på egen vinning, att älska förbehållslöst, att leva utgivande, att leva tillsammans med andra., för andra. Visst på det viset ÄR Jesus Kristus vägen men på samma sätt som berättelserna om honom är mångfacetterade och ibland rent av motsägelsefulla så kan tro på honom vara detsamma. Och när vi då möter en färdig, avslutad, begränsad tro på det som inte går att begränsa, en detaljerad karta över vägen som inte går att beskriva så blir dessa Jesusberättelser och denna Jesus-tro ett hinder... i vägen.

Därför behöver vi nyanser och flera beskrivningar av vägen till Gud. Det handlar ju ytterst om att få livet att fungera, att få kärleken och godheten att växa. I det växandet är du och jag viktiga för varandra och våra olikheter är en förutsättning för att kärlek och godhet ska växa. Kristen tro vill ge näring till detta och gör det om den inte förvanskas.

Dagens tema är *Friheten i Kristus* och berättelsen vi läst är ett ypperligt exempel på den komplexitet som finns runt berättelserna om Jesus och hur hans person blir tydligt mångfacetterad. Och också hur han

hanterar människans frihet. Frihet är ju ett av stor-orden. Varje människa, varje grupp, varje land längtar efter frihet. Många kamper, många krig, har gått igenom för att nå frihet. Något som i sig rymmer en motsägelse. Men den motsägelsen finns ju i den utifrån sett ganska enkla berättelsen vi läst. Lärjungarna plockar lite ax för att äta på sin väg. Det drabbar förmodligen inte jordbrukaren särskilt hårt men det drabbar fariséerna, de som tror sig ha alla svaren.

Lagen, ordning och reda, perfekt-het och makt, säger att inget arbete får utföras på sabbaten, på den lediga dagen, på vilodagen. Och att plocka ax är att arbeta. Såsom fariséerna oftast beskrivs i evangelierna så hade de en förkärlek till att ha kontroll över människor i allmänhet och Jesus i synnerhet. Sanningen om fariséerna kan mycket väl ha varit bredare och en annan men tillfällena är många då de söker minsta lilla fel runt och hos Jesus för att sätta dit honom. Men återigen firar Jesu komplexitet segrar. Han vänder på deras fyrkantiga argument och bjuder in till ett mer pragmatiskt, praktiskt, mänskligt sätt att tänka och det slutar i den oerhört viktiga sentensen i relation till all dogmatik *Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten*.

Ett uttryck som vi brukar använda i stort såväl som i smått kan stämma bra in på berättelsen; *Nåden har ingen lag*. Vill vi spetsa till det än mer teologiskt så kan vi travestera uttrycket och säga *Nåden har ingen lag*. Om den radikala oegennyttan som presenterats genom Jesus Kristus kan vara en svårighet, en stöttesten, så är väl den provocerande *Nåden* en annan sådan. *Nåden har ingen lag*.

I temat *Friheten i Kristus* ligger en risk att vi tror att frågan om frihet bara är en kristen fråga, eller att den är specifik för kristna. Här har vi ytterligare ett exempel på där våra inomkyrkliga begrepp kan förminska budskapet och försvåra möjligheterna att bjuda in människor till tro. Friheten är allmängiltig, friheten är något som alla strävar efter. Friheten i Kristus, då Kristus förstås med rimlighet, komplex och

mångfacetterad och driven av en radikal oegennyttan... Friheten i Kristus fördjupar då Frihetsbegreppet och det är vår sak att göra det allmängiltigt och nåbart. Alltför ofta i historien och i vår tid handlar frihet om att få göra som man vill. Alltför ofta blir konsekvenserna av den enes frihetssträvan att den andre drabbas negativt. Frihet som ett begrepp för att göra som man vill styrs av och leder till ren och skär egoism. Egoism; raka motsatsen till den radikala oegennyttan. Egoism, en omöjlig konsekvens av den djupaste förståelsen av Gud, fader, son och ande. Egoism, roten till mycket av det som gör att livet inte är så bra som det skulle kunna vara.

Jag vill inte diskutera den svenska strategin under Corona-krisen men visst finns det både i våra lagar och i strategin som Folkhälsomyndigheten har valt ett starkt mått av Frihet, men då förstådd som frihet under ansvar. Frihet utan ansvar för andra är aldrig en frihet, den är bara egoism.

Och det frihetsbegreppet, frihet under ansvar, kan hämta all näring i de komplexa berättelserna om Jesus Kristus. På samma gång som frihet som rätten att göra som en vill inte kan hämta någon näring i dessa berättelser.

Om vi låter Friheten i Kristus bara förstås som något som gäller den som omfattar tro på Jesus Kristus... då är Jesus i vägen men om vi, och det är faktiskt upp till oss som kyrka, om vi beskriver Friheten i Kristus så att den radikala oegennyttan blir tydlig och eftersträvansvärd, så att den provocerande Nåden blir en famn att vila i, en glänta att sitta ner i för att hämta ny kraft, ett andetag större än vinden själv.

Den provocerande Nåden som ett möte med Gud, skapare, försonare och livgivarska... Då är Jesus vägen. Vägen för allt och alla, vägen i många mer eller mindre möjliga och omöjliga beskrivningar. Vägen som skapar möjligheter för liv, godhet, fred, kärlek och hopp.

När människor snuddar och rör vid varann med allt det som livet lärt. När erfarenhet byts mot erfarenhet, drömmar mot verklighet.

När sörjande, sargade människor får ro av dom som kan tröstandets konst. Då skymtar den Kristus som livet vann - i vanmaket och nederlag. Drömmar om liv - tankar om hopp finns rotat djupt inom oss från början var det tänkt.

Kom, sitt hos mej, jag behöver dej. Du är skapad av den störste och tillsammans får vi liv.

Vi lyssnar till Börge Rings sång *Drömmar om liv*.

Amen.

Vi sjunger **Psalm 90** *Blott i det öppna har du en möjlighet.*